

գողցուած հսկայ կնիքը, ան՝ որ «եղեմտից» նախարարու-
թեան պաշտօնանիշն էր ամէն պետական թուղթի ներ-
քեւ: Ու չէին կրնար քով քովի դրուիլ միւսները, գրագէտ,
գանձապետ, արկղակալ, դիւանի անդամ եւ տակաւին
ուրիշներ, իրենց գիրովը ու կնիքովը: Ի հարկէ, անցագիր-
ները չէին կրնար պատկանիլ կրողէն զատ ուրիշի, թէեւ
այս արդար տրամաբանութեան ճիշդ հակառակը պնդէ-
ին ատեն-ատեն անցորդ քննիչներ, երբ կեցուցած զանոնք
զինուորական դիրքի մէջ, կը յանդիմանէին անխնայ,
թրքական զօրաւոր բառերով, որոնք այնքան գոյն ու
թանձրութիւն կը փոխադրեն ականջներէն ներս յանցա-
ւորներուն: Կը յանդիմանէին զիրենք իբր նարկիլէի ու
սուրճի հերոս, անկարող զատելու, ճամբորդներուն մէ-
ջէն, գողերը, գոմիթաները, բանտի փախստականները
եւ ամէն կարգի չարագործները, որոնց հոտը առնելը
պարտականութիւնն էր անոնց քիթին, քթախոտով ած-
խացած ու ա՛լ անընդունակ գործօն ծառայութեան: Տե-
ւական այս սաստերը, գողութեան յաճախակի դէպքերը,
մեծ ոճի յուղարկաւորութիւնները ամէնէն բանուկ խճու-
ղիներուն վրայ, երբեմն ալ չարութեան, գազանութեան
պահանջ մը կամ խառնուածքի հետեւանք արիւնկզակ
խորութիւնը շատ տխուր անունով կը համբաւէին աս ու
ան տարպանդները: Ու վա՛յ անցորդներուն:

Այս ամէնուն համը ու փաստընկեր Մաթիկը պիտի
առնէր այդ դէպի արեւմո՛ւտք արշաւէն: Աւելի՛ն: Վսե-
մաշուք կառավարիչ պէյին վկայագրէն աւելի իրական
փաստ մըն էր սուր մօրութիւ մը, սա լեռներուն, հայու
մը կզակին: Լեզո՞ւն: Բարեբախտաբար Սեդրակը կը մի-
ջամտէր հարթելու համար թուրքերէն հագիւ իմացող ու
պարսկաշունչ բարբառով Մաթիկին կնճիւր:

Ամէն կեսարացի ծնունդով տրիբուն է:

Մեր գաւառներէն ոչ մէկը իր մարդերը օժտած է
խօսքի այս շնորհներով: Աւելի՛ն. ամէն կեսարացի սա-
տանան իսկ կարող է համոզել սուտով, բայց, լաւ ուշ
դրէք, առանց կաշառքի: Սեդոյին այդ կապ լեզուն կը